

Planter, Kvæg

Regler ved udbringning af gylle

Fra 1. februar er det tilladt at udbringe flydende husdyrgødning og flydende affald mv. Udbringningen er dog behæftet med mange regler. I det følgende gengives de vigtigste regler kort.

Viden om Opdateret 25. januar 2022

Fra 1. februar er det igen tilladt at udbringe flydende husdyrgødning og bundfald. I det følgende gengives de vigtigste regler for flydende husdyrgødning (gylle). Vær særlig opmærksom på, at reglerne for forsuring er ændret.

Regler vedr. håndtering af husdyrgødning

Reglerne der omhandler udbringning af husdyrgødning er indeholdt i [Gødningsanvendelsesbekendtgørelsen \(kap. 2\)](#). Udbringningen er underlagt mange regler, men reglerne er generelt de samme for flydende husdyrgødning (gylle), bundfald og flydende affald.

Afstandskrav

I bynær bebyggelse, dvs. indenfor 200 meter fra byzone, sommerhusområde eller områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, er det ikke tilladt at udbringe flydende husdyrgødning og affald mv. på lørdage, søndage og helligdage.

Miljøkrav

Flydende husdyrgødning mv. må ikke udbringes på arealer eller på en måde der giver fare for afstrømning til vandforsyningsanlæg samt vandløb (herunder dræn), søer over 100 m² og kystvande. Desuden må flydende husdyrgødning mv. ikke udbringes på arealer der er vandmættede, oversvømmede, snedækkede (90 pct. af arealet med mere end 0,5 cm sne) eller hvor jorden er frossen i pløjelagets dybde. Det er dog tilladt at udbringe gylle på nattefrost, forudsat at jordskorpen tør i løbet af dagen.

I en afstand af 20 meter til naturtyper omfattet af kategori 1-natur samt naturtyperne højmoser og lobeliasøer omfattet af kategori 2-natur skal flydende husdyrgødning nedfældes eller forsures.

På skråninger med 6-12 pct. hældning mod vandløb og kystvande skal flydende husdyrgødning i en afstand på 20 m fra vandmiljøet nedfældes parallelt med vandløbet

Krav til udbringningsteknik og afgrøde

Flydende husdyrgødning mv. må kun udbringes på arealer, hvor der er eller vil blive etableret afgrøder med en kvælstofnorm eller en retningsgivende norm for fosfor og kalium.

Udbringning af flydende husdyrgødning må kun ske ved udlægning med slæbeslanger, slæbesko eller ved nedfældning. Ved nedfældning i fodergræs, og græsudlæg skal der anvendes en græsmarksnedfælder. Ved nedfældning på arealer uden afgrøder (sort jord) skal gyllen være tildækket efter nedfældningen. Ved nedfældning i græs skal nedfældningsrenderne helt kunne indeholde den udbragte mængde gødning.

Før såning og i fodergræs skal flydende husdyrgødning nedfældes, eller forsures. Forsuringen skal ske inden eller i forbindelse med udbringningen.

Ved forsuring skal der tilsættes en fast mængde 96 pct. svovlsyre eller en tilsvarende mængde svovlsyre baseret på svovlsyrens koncentration til den udbragte gylle. Mængderne af svovlsyre kan ses i Tabel 1.

Tabel 1. Doseringsmængder af 96 pct. svovlsyre pr ton gylle udbragt. Mængderne er vist henholdsvis som kg og l svovlsyre pr. tons gylle.

Gylletype	Markforsuring, samt tankforsuring, hvor gyllen udbringes senest 72 timer efter forsuringen		Tankforsuring, hvor gyllen udbringes mellem 3 og 28 dage efter forsuringen	
	kg/tons	l/tons	kg/tons	l/tons
Kvæggylle, ikke afgasset	3,0	1,7	4,4	2,4
Svinegylle, ikke afgasset	2,9	1,6	5,7	3,2
Afgasset gylle, samt andre gylletyper	11,0	6,1	14,0	7,8

Ved forsuring af flydende husdyrgødning i stalden skal forsuringen ske i overensstemmelse med de vilkår der gælder for det pågældende staldforsuringsanlæg jævnfør husdyrbrugets miljøgodkendelse. Er dette opfyldt må staldforsuret gylle udbringes uden krav om nedfældning eller supplerende forsuring.

Bemærk at husdyrgødning der overfladeudbringes til arealer uden afgrøder skal nedmuldes indenfor 4 timer. Reglen om nedmuldning gælder også ved slangeudlægning af forsuret gylle.

Kravene om udbringningsteknologier afhænger af afgrødetype og tidspunktet for gyllens udbringning. Tabel 2 viser tilladte udbringningsteknologier i forskellige afgrødetyper.

Tabel 2. Oversigt over tilladte udbringningsteknikker til flydende husdyrgødning.

Teknik	Afgroede				
	Vårsæd og vinterraps		Vintersæd	Fodergræs	Frøgræs**
	Før såning	Efter såning			
Slæbesko/ Slangeudlægning	Nej	Ja	Ja	Nej	Ja
Nedfældning	Ja	Ja	Ja	Ja*	Ja**

Teknik	Afgroede				
	Vårsæd og vinterraps		Vintersæd	Fodergræs	Frøgræs**
	Før såning	Efter såning			
Forsuring og slangeudlægning	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja**

* Økologer er undtaget nedfældningskravet i fodergræs fra 1. februar til 1. maj.** Frøgræsmarker med kontrakt på frøavl i indeværende sæson er undtaget nedfældnings- og forsøringskrav.

Økologerne er fritaget for nedfældningskravet i fodergræs frem til 1. maj, men er omfattet af nedfældningskravet inden såning – og er uden mulighed for anvendelse af slangeudlagt forsuret gylle.

Ved slangeudlægning af forsuret gylle inden såning, er der krav om nedbringning hurtigst muligt og indenfor 4 timer. Ved udbringning med slæbeslanger efter såning er der ingen krav om forsuring.

Vær opmærksom på lempelse af det tidligere krav om, at for hver ha der tilføres forsuret gylle inden såning skal der forsures gylle til 0,2 ha vintersæd eller vinterraps. Dette krav er ikke længere gældende.

Dokumentation

Efter udbringning skal der på bedriften foreligge dokumentation for, at kravene til nedfældning og forsuring er opfyldt. Dokumentationen skal indeholde en erklæring om tidspunktet for udbringningen, omfanget af udbringningsarealerne og den udbragte mængde husdyrgødning, samt dokumentation i form af én af de følgende dokumentationstyper listet i Tabel 3.

Tabel 3. Dokumentationstyper i forbindelse med dokumentation for at flydende husdyrgødning er udbragt med ammoniakreducerende teknologier. En af disse skal benyttes i forbindelse med udbringning af flydende husdyrgødning til fodergræs og arealer uden etablerede afgrøder. Dokumentationen skal opbevares i op til fem år og fremvises til kontrolmyndighed i forbindelse med forlangende.

Dokumentationstype	Dokumentationsbehov
Dokumentation for nedfældning	Faktura fra maskinstation, internt regnskab fra markdriftsfælleskab eller logbog eller erklæring om den foretagne nedfældning
Dokumentation for forsuring i mark	Kvittering for indkøb af tilstrækkelig mængde syre
Dokumentation for forsuring i lager	Kvittering for indkøb af tilstrækkelig mængde syre, samt en forsøringsattest der indeholder de nødvendige oplysninger om den gennemførte forsuring
Dokumentation for forsuring i stalden	Dokumentation for at den krævede dokumentation i henhold til husdyrbrugets tilladelse eller godkendelse er overholdt.

Udbringning af gylle i foråret på arealer med efterafgrøder og græsudlæg

Gylle må udbringes efter 1. februar på arealer med efterafgrøder med det formål at gødske den efterfølgende afgrøde. Vær opmærksom på, at arealer med efterafgrøder er at betragte som ubevokset jord. Det betyder, at udbringes der gylle på arealer med efterafgrøder, skal den nedfældes

Det er tilladt at nedfælde flydende husdyrgødning med græsnedfælder i græsudlæg og græsefterafgrøder i majs fra 1. februar. Nedfældningen må ikke ødelægge græsudlægget eller græsefterafgrøden, da disse typer efterafgrøder først må destrueres fra 1. marts. Nedfældningen kan undlades, såfremt husdyrgødningen forsures før eller i forbindelse med udbringningen. Det gælder både, hvor græsudlægget skal indgå i opfyldelsen af virksomhedens efterafgrødekrav, inkl. 80 pct.-kravet på kvægunntagelsesbrug, og hvor græsudlægget er anmeldt til opfyldelse af MFO-kravet.

Krydsoverensstemmelse

Der er krydsoverensstemmelse på udbringningsmetoder og på de regler der skal sikre mod overfladeafstrømning af udbragt husdyrgødning. Dvs. forhold omkring udbringning på frossen, snedækket og vandmættet jord, og forhold omkring udbringning på arealer der skrånede mod vandmiljøer. Desuden er der krydsoverensstemmelse på overholdelse af udbringningsperioderne for flydende husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, flydende affald, restvand, bundfald, ensilagesaft, samt kunstgødning og fast husdyrgødning. [Du kan læse mere om krydsoverensstemmelse her](#). Det er kravene 1.13, 1.14 og 1.15, der er KO-belagt.

Emneord

Husdyrgødning

Publiceret: 20. februar 2020
Opdateret: 25. januar 2022

Vil du vide mere?

Martin Nørregaard Hansen

Landskonsulent

SEGES

manh@seges.dk

+45 5173 0524

Susi Lyngholm

Konsulent

SEGES

sil@seges.dk

+45 2383 5520

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES Innovation P/S Tlf. 8740 5000

Food Park 15 Fax. 8740 5010

